

Українознавство

Число 1(6)
2003

Науковий
суспільно-політичний
культурно-мистецький
релігійно-філософський
педагогічний журнал

Scholarly
Political and Social
Cultural and Art
Religious and Philosophical
Pedagogical Journal

Видає Науково-дослідний
інститут українознавства
Міністерства освіти і
науки України
(раз на три місяці)

Published once in three
months by the Science
and Research Ukrainian
Studies Institute of the
Ministry of Education and
Science of Ukraine

Головний редактор **The chief editor**
Петро КОНОНЕНКО, Petro KONONENKO,
директор Інституту,
професор, академік,
лауреат Міжнародної
премії ім. Й. Гердера

director of the Institute,
professor, academician,
the International
Y.G.Herder prize winner

Редакційна рада: Кононенко П.П. – голова
Члени ради: Барабаш С.Г., Баран В.Д., Болюбаш
Я.Я., Горський В.С., Гонтар О.В., Горбул О.Д., Гуржій
А.М., Грицик Л.В., Денисюк С.П., Дончик В.Г.,
Дробноход М.І., Дяків Р.С., Єрмоленко С.Я.,
Жебровський Б.М., Зязюн І.А., Калакура Я.С., Климов
Л.С., Колодний А.М., Кононенко Т.П., Кравченко В.І.,
Курас І.Ф., Лой А.М., Майборода В.К., Масляк П.О.,
Мишанич О.В., Мокренко А.Ю., Надольний І.Ф.,
Наливайко С.І., Наливайко С.С., Ничкало Н.Г.,
Погрібний А.Г., Погребенник В.Ф., Ріпа Л.А., Руденко
Ю.Д., Сазоненко Г.С., Сіверс З.Ф., Сніжко В.В.,
Стрілько В.В., Таланчук О.М., Тараненко М.Г.,
Терпиловський Р.В., Токар Л.К., Толстоухов А.В.,
Усатенко Т.П., Федоренко Є.В., Чижевський Б.Г.,
Шалак О.І., Шкрібляк П.В., Ярошинський О.Б., Яцків
Я.С.

Число підготували:

Токар Л.К., Гриневич О.О., Наливайко С.С.
(упорядкування), Мельниченко О.А., Макаренко Н.А.
(комп'ютерний набір), Павленко Н.С. (художнє
оформлення), Твердохліб О.Т., Костянтинова С.В.,
Яременко С.А. (редагування).
Комп'ютерна верстка - Гриневич Олена

Журнал друкується на підставі свідоцтва, виданого
Державним комітетом інформаційної політики, теле-
бачення та радіомовлення України про державну
реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ 4863 від 13.02.2001 р.

Підписано до друку
Формат

Друк офсетний. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк.
Тираж 500 прим. Зам. №

©Науково-дослідний інститут українознавства
Міністерства освіти і науки України, 2003

ЗМІСТ

КОЛОНКА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Кононенко П. Мова і майбутнє України.....	3
Кожешніков В. Важкий шлях до рідної мови....	10
Насемко І. Про престижність української мови.....	18
Чолану Л. Право на брехню?.....	22
Голи Я. «Веселка» живе Україною.....	25

Розділ I. СВІТОЧІ

Кононенко Т. Г.С.Сковорода – приятель муд- рості українського терену. На пошану 280-ї річниці з дня народження.....	40
Марушкевич А. Іван Огієнко і вітчизняна нау- ка: епістолярні свідчення.....	43
Слава Стецько. Міжнародна політична діяльність Ярослава Стецька	50
Павличко Д. Андрій Малишко.....	53
Атепа Пашко. Пам'ять серця.....	56
Косів М. В'ячеслав Чорновіл – автор проекту, упо- рядник, редактор і видавець «Українського Вісника»...58	

Розділ II. ІСТОРІЯ. ТЕОРІЯ. МЕТОДОЛОГІЯ

Кремезь В. Філософія освіти XXI століття.....	62
Підсумки XI щорічної Міжнародно-практичної кон- ференції українознавців.....	66
Ухвала XI щорічної Міжнародно-практичної конфе- ренції.....	67
Кононенко П., Кононенко Т. Українська ос- віта і наука на сучасному етапі: проблеми і перспек- тиви	69
Калакура Я. Методологічний інструментарій українознавця.....	76
Баран В. Інтердисциплінарність у вивченні слов'янського етногенезу.....	79
Сіверс В. Національна ідея як особистісний міф.....	81
Федоренко Ф. Геополітика та геостратегія – складова частина українознавства.....	88
Ткачук Ф. Геополітика як навчальна дисципліна і фактор національного виховання.....	94
Сніжко В., Сисєкко Є. До постановки питання «Проблеми Природи в системі українознавства»...96	
Хоменко Ф. Українське національне письмен- ство як структурована єдність регіональних текстів: українознавчий аспект проблеми.....	103
Клещикова В. Літературно-критична спадщи- на М.Зерова та проблема існування української літе- ратури в європейському і світовому контексті...110	
Дровозюк С. Українське селянство в контексті українізації 20-х рр. Історіографія.....	114
Дичковська Г. Стратегічні основи ідеології української повстанської армії та їх використання на сучасному етапі.....	116
Наливайко С.С. До методології дослідницької роботи з етнічною назвою (за давньоукраїнським оно- мастичним матеріалом).....	118

Розділ III. ОСВІТА

Парламентські слухання з питань виконання за- конодавства України про розвиток загальної серед- ньої освіти.....	122
Освітнянський Форум у Львові.....	130
Тарагул Л. Українознавство у системі освіти Чернівецької області.....	135
Бауер М. Основні аспекти розвитку освіти в умо- вах гуцульського регіону Чернівецьчини.....	140
Саузенко Г. Симпозіум гуманітарний... Хроні- ка подій.....	144
Головай І. Урок українознавства на тему: «Фе- номен козацької культури».....	147
Руденко П. П'ять років української школи-гімназії у Сімферополі.....	151
Соценко О. Вивчення і впровадження перспек- тивних освітніх технологій Метод проектів.....	152
Козлов А., Маркіна С. Національна школа-ро- дина Кривбасу.....	155
Проект положення про систему громадського са- моврядування в освіті України.....	159
Лопушанська Г. Програма українознавства для початкової школи у світлі інноваційних технологій... 161	
Філінчук Г., Чижевський Б., Українська на- ціональна ідея – основа стратегії розвитку держави і громадянського суспільства.....	162
Зикув П., Зайцева І. Українознавство як важ- лива компонента ідеології сучасної освіти.....	167
Зеленська В. Українознавство в небезпеці... 169	
Данилевська О. Українознавство – наука любові, життєтворчості	171
Токар Л. Українознавство в розвитку національної освіти та виховання.....	173

Розділ IV. УКРАЇНЬСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ДУМКА

Омельченко О. Київ: минуле – сучасне – май- бутнє.....	178
Філіпенко А. Україна – Європейський союз: трансформація економічної моделі.....	183
Ситник К. Проблеми сталого розвитку в усьому світі і в Україні.....	186
Погрібний А. Що ми не будемо в Україні? (З розмов про наболіле).....	192
Вольвач П. Кримські аномалії (Хто навчає і кого виховують у кримських вузах?)	199
Мартинюк А. Українознавство в дію.....	201
Педюха М. До питання про сутність реформи як системи.....	205
Левко Лук'яненко. У листопадові жалобні дні.....	207

Розділ V. КУЛЬТУРА

Пасемко І. Хранителька українського народно- го мелосу.....	212
Анатолію Юрійовичу Мокренку – 70.....	216
Мокренко А. «Козацькі кургани в тривожному сні...» (окремі штрихи до портрету нашої культу- ри).....	217
Мельник Л. І хай оберігає час... Урочисте свят- кування 90-річчя Будинку вчителя.....	220
Пасічник І. Острозька академія в історії украї- нської освіти та культури.....	222
Безкоровайна П. Українська пісня в Криму... 226	
Свхан П. Традиції світового письменства у творчій спадщині В.Шевчука.....	229
Триліс В. Яничарство як психічна хвороба... 232	
Шумило П. Національна самоусвідомленість літературного процесу.....	235
Береза Р., Єлісовенко Ю. Український театр початку ХХ ст. і виховна концепція Симона Петлю- ри.....	239
Горенко-Бараївська Л. Культура в системі українознавства.....	241
Мушкетик Ю. Новели прозоріння.....	243
Боровко М. Ронделі.....	247

Розділ VI. МІЖНАРОДНІ МЕРИДІАНИ

Паливайко С.І. Індійський чинник у дослідженні українсько-грузинсько-половецьких етнічних взаємин ХІІ ст.....	252
Наталенко І. Україна і Чехія: віхи історичних взаємин.....	255
Биба О. Українознавство у республіці Казах- стан.....	258
Ширяєв С. Міжнародна академія наук Євразії.....	260
Ідзьо В. VI Міжнародна конференція «Українська Діаспора в Росії» присвячена 10-ти річчю утворення Українського університету в м. Москві. (Москва 28- 29 листопада 2002 р.).....	262
Конкурс на краще знання діаспори	
Фігурний Ю. Київ - головний державотворчий центр України, осереддя формування і становлення на- ціонального війська (від княжих часів до сьогоден- ня).....	264
Ігнатенко Г. Придністровська Молдавська Рес- публіка.....	269
Макєєва К. Українська діаспора на теренах Юго- славії.....	271

Розділ VIII. ПОДІЇ. ІМЕНА

Погребенник В. Визначний українознавець Зе- нон Кузеля.....	274
Зеленчук І. Українська нива життя. Шкрібляк Петро Васильович.....	281
Красій В. Українознавча складова у вивченні предмета «гігієна тварин» у національному аграрно- му університеті.....	283